

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, JUDr. Ivety Glogrové, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Jany Nowakové Těmínové a Mgr. Petra Škvaina, o návrhu ministra spravedlnosti ze dne 7. 6. 2011, č. j. 95/2011-OD-ENA/13, na zahájení kárného řízení proti **JUDr. J. W., soudní exekutorce** Exekutorského úřadu Plzeň - město, se sídlem Radyňská 9, Plzeň, zast. JUDr. Janem Brožem, advokátem, se sídlem Sokolská 60, Praha 2, při ústním jednání konaném dne 31. 1. 2012,

t a k t o :

**JUDr. J. W.,
nar. X,
soudní exekutorka Exekutorského úřadu Plzeň - město,**

se podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů,

z p r o š ť u j e

návrhu ministra spravedlnosti České republiky na zahájení kárného řízení ze dne 7. 6. 2011, č. j. 95/2011-OD-ENA/13, kterým jí bylo kladeno za vinu, že

- 1) jako soudní exekutorka v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 106 EX 4128/10 prostřednictvím svého zaměstnance Bc. M. T. a vykonavatele M. H. v rozporu s ustanoveními § 36 odst. 3 a § 58 odst. 1 věta první exekučního řádu, tedy v rozporu s § 2 věta druhá exekučního řádu a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a v rozporu s § 326 odst. 1 věta první občanského soudního řádu dne 3. 3. 2011 na adrese Ž. 1720, T. prováděla soupis a zajištění movitých věcí v bytě rodičů povinného P. H., nar. X, R. 1, T., dokud matka povinného D. H. neuhradila na místě 35 000 Kč a nesjedнала si splátkový kalendář ve výši 5 000 Kč měsíčně, přestože se zde povinný nezdržoval a nenacházely se zde žádné věci povinného, a jmenovaní zaměstnanci soudní exekutorky ani neměli žádný důvod domnívat se, že se jedná o byt povinného a že se zde věci povinného mohou nacházet, přesto si do uvedeného

bytu v rozporu s § 325b odst. 2 věta druhá zjednala pomocí Policie ČR přístup, současně porušila § 326 odst. 2 občanského soudního řádu, § 55 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy ve spojení s § 11 vyhlášky č. 418/2001 Sb. tím, že přes odpor přítomných rodičů povinného jakožto obyvatel bytu její výše uvedení zaměstnanci sepisovali a zajišťovali movité věci, o kterých se domnívali, že náleží povinnému, a nerespektovali skutečnost, že osoby, které mají věci u sebe, je odmítly vydat;

- 2) v rozporu s § 2 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 418/2001 Sb. v protokole o soupisu a zajištění movitých věcí ze dne 3. 3. 2011, sp. zn. 106 EX 4128/10, prostřednictvím svého zaměstnance Bc. M. T. a vykonavatele M. H. neuvedla, že movité věci (lednice, mrazák, počítač, dlouhé zbraně a lovečtí psi) byly označeny, sepsány a zajišťovány, od čehož bylo následně upuštěno v důsledku úhrady částky 35 000 Kč matkou povinného na místě samém, tedy se snaží vzbudit mylný dojem, že k úhradě došlo dobrovolně a nikoli pod tlakem uvedených úkonů, vědomě tedy sepsala veřejnou listinu obsahující nepravdivé údaje, čímž zakrývala porušení § 55 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy specifikované v ad 1);
- 3) současně v rozporu s ustanovením § 27 odst. 3 písm. e) exekučního řádu soudní exekutorka umožnila svému zaměstnanci Bc. M. T. označovat se za vykonavatele soudního exekutora a vůči třetím osobám provádět úkony, které lze svěřit pouze vykonavateli exekutora, tj. osobě, která složila kvalifikační zkoušku a splňuje další předpoklady předepsané tímto ustanovením, a to tím, že dne 3. 3. 2011 provedl prohlídku bytu rodičů povinného P. H., nar. X, R. 1, T., na adrese Ž. 1720, T. a přijal plnění od matky povinného D. H., čímž bylo porušeno ustanovení § 46 odst. 2 písm. e) a § 46 odst. 1 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy. Exekutorka tedy při výkonu svěřeného úřadu nepostupovala dostatečně pravdivě, pečlivě, svědomitě a poctivě ve smyslu čl. 3 odst. 1, 3 a čl. 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů, přijatých usnesením Sněmu Exekutorské komory ČR dne 28. 2. 2006, a současně porušila čl. 11 odst. 3 uvedeného etického kodexu;

č í m ě

měla závažně porušit povinnosti stanovené právním předpisem, a dopustit se tak kárného provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu, ve znění pozdějších předpisů, neboť

n e b y l o p r o k á z á n o ,

že skutky pod bodem ad 1) a ad 2) **s p á c h a l a** kárně obviněná,

a dále

nebylo prokázáno,

že **se stal** skutek uvedený pod bodem 3) návrhu na zahájení kárného řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení proti JUDr. J. W., soudní exekutorce, pro skutky, jichž se měla dopustit ve výroku rozhodnutí uvedeným způsobem.

Kárně obviněná ve vyjádření k návrhu na zahájení kárného řízení uvedla, že všechny body kárné žaloby vycházejí z listinných podkladů, jejichž obsah je jednoznačně interpretován ve světle tvrzení Ing. J. H., otce povinného (dále též jen „stěžovatele“). V počínání svých zaměstnanců nespatořovala žádné porušení právních či stavovských povinností. Skutečnosti, že povinný P. H. (dále jen „povinný“) se mohl zdržovat na adrese Ž. 1720, T., nasvědčovala adresa uvedená v usnesení o nařízení exekuce, výpis ze živnostenského rejstříku ze dne 7. 6. 2010 a 3. 3. 2011 a částečně i zpráva České pošty ze dne 22. 6. 2010. Za účelem vyvrácení nebo potvrzení byl na adresu Ž. 1720, T., vyslán zaměstnanec exekutorského úřadu Bc. M. T. Poštovní schránka se jménem „H.“ ho utvrdila v podezření, že se zde povinný může zdržovat. Poté, co zjistil, že D. H., matka povinného (dále též jen „matka povinného“), podniká v přízemí panelového domu, požádal ji zdvořile o možnost vstoupit do jejich bytu, s čímž souhlasila. Za normálních okolností by byla situace vyvrácením tohoto podezření definitivně vyřešena a zaměstnanec by uvedený byt opustil s tím, že se zde povinný nezdržuje. Stav se však zásadně změnil příchodem stěžovatele do bytu, který nevybíravým způsobem vyzval Bc. M. T. k tomu, aby byt opustil. Tato skutečnost vyvolala v zaměstnanci exekutorky podezření, že se povinný v bytě může zdržovat či v něm má umístěny movité věci. V té době nebyl Bc. M. T. vykonavatelem soudního exekutora a nebyl oprávněn k jiným než jednoduchým úkonům. Proto přivolal na místo vykonavatele M. H. Posléze byla přivolána Policie ČR, aby poskytla asistenci vykonavateli a umožnila vstup do bytu manželů H. Zaměstnanci exekutorky provedli prohlídku bytových místností, a protože našli dlouhé střelné zbraně, přivolali policii znovu. Policejní hlídka však sdělila, že se na místo nedostaví, neboť ověření legálního držení zbraní si má vykonavatel soudního exekutora zajistit sám. Stěžovatel v mezidobí ohrožoval oba zaměstnance střelnými zbraněmi, a tito z obavy o svoje zdraví a život, opustili byt rodičů povinného a vyčkali dalšího příjezdu policie v 16,17 hod. Vykonavatel M. H. přistoupil k přivolání zámečnické služby, ale před jejím příjezdem umožnili rodiče povinného vstup do svého bytu, kde na místě požádala matka povinného o možnost uhradit 35 000 Kč a následně dobrovolně požádala o splátkový kalendář. Kárně obviněná popřela, že by na místě byl proveden soupis movitých věcí. Byly prováděny

toliko přípravné práce k soupisu movitých věcí směřující. Popřela rovněž, že by její zaměstnanci vyvíjeli jakýkoli nátlak na rodiče povinného za účelem úhrady části exekuce.

Ke skutku uvedenému v bodě 2) návrhu na zahájení kárného řízení uvedla, že nesouhlasí s tvrzením, že by protokol o soupisu a zajištění movitých věcí ze dne 3. 3. 2011, obsahoval nepravdivé údaje. Namítla, že protokol odpovídá ustanovení § 2 písm. e) vyhlášky č. 418/2001 Sb., o postupech při výkonu exekuční a další činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 418/2001 Sb.“). Soupis movitých věcí v něm není uveden proto, že nebyl proveden. Pokud tam není uvedeno, že movité věci byly označeny, sepsány a zajišťovány, pak ustanovení § 2 odst. 2 písm. e) citované vyhlášky uvádí, že se v protokolu uvede toliko „stručné vyličení průběhu úkonu, zejména obsah návrhů, které byly při něm podány“. Podle názoru kárně obviněné protokol požadavku vyhlášky zcela vyhovoval. Kárně obviněná nesouhlasila s tvrzením, že sepsala veřejnou listinu obsahující nepravdivé údaje, čímž měla zakrýt i porušení § 55 vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy (dále jen „vyhláška č. 37/1992 Sb.“). Podle jejího názoru by se mělo vycházet pro danou věc z § 51 této vyhlášky, nikoliv z § 55.

Kárně obviněná popřela, že by umožnila svému zaměstnanci se vydávat za vykonavatele soudního exekutora. Bc. M. T. byl vyslán na adresu Ž. 1720, T., pouze za účelem zjištění, zda se tam zdržuje povinný. Veškeré další úkony prováděl až za přítomnosti vykonavatele M. H. Bc. M. T. postupoval v souladu s jejím pověřením ze dne 1. 4. 2010, podle něhož byl oprávněn toliko k jednoduchým úkonům souvisejícím s exekuční činností. V předmětné době již absolvoval školení vykonavatele pořádané Exekutorskou komorou, v březnu 2011 se přihlásil ke kvalifikačním zkouškám vykonavatele soudního exekutora, které složil 11. 4. 2011. Veškerou činnost prováděl na pokyn, případně se souhlasem vykonavatele M. H. Bc. M. T. proto nemohl porušit ustanovení § 46 vyhlášky č. 37/1992 Sb. a ustanovení Etického kodexu soudních exekutorů. Navíc ustanovení § 46 se na činnost vykonavatelů nevztahuje, což plyne z § 11 vyhlášky č. 418/2001 Sb.

Kárně obviněná dále namítala, že byť v chování svých zaměstnanců porušení právních či stavovských povinností nespatřuje, není zřejmé, z čeho kárný žalobce dovozuje, že závažně porušila povinnosti stanovené právním předpisem. Dovolávala se toho, že má právo vědět nejen to, pro jaké skutky je stíhána, ale též v čem jsou spatřovány okolnosti závažného porušení povinností, neboť spravedlnost musí být vykonávána, ale rovněž musí být viditelné, že je vykonávána. Uvedla, že si není žádného porušení vědoma, a i kdyby byl snad důvodný závěr, že se namítaných pochybení dopustila, nelze je s ohledem na okolnosti celého případu hodnotit jako závažná porušení povinností. Navrhovala, aby byla kárného obvinění zproštěna.

Kárný žalobce v replice k vyjádření kárně obviněné uvedl, z čeho konkrétně dovozuje naplnění skutkových podstat v návrhu uvedených kárných provinění, a vyslovil přesvědčení, že projednáváná provinění mají širší dosah, a rozhodnutí soudu bude mít judikatorní význam pro obecnou praxi exekucí prodejem movitých věcí.

Kárně obviněná v reakci na podání kárného žalobce uvedla, že na svém vyjádření trvá.

Kárný senát zjistil, že návrh byl z hlediska subjektivní a objektivní lhůty podán včas a účinně, neboť byl podán osobou k tomu oprávněnou do 6 měsíců poté, kdy se navrhovatel dozvěděl o kárném provinění (15. 3. 2011), a nejpozději do tří let poté, kdy mělo ke spáchání kárného provinění dojít (3. 3. 2011). Návrh na zahájení kárného řízení došel soudu dne 7. 6. 2011.

II. Skutkový stav

Ze spisu Okresního soudu v Tachově sp. zn. 11 Nc 2058/2008 a ze spisu Exekutorského úřadu Plzeň - město sp. zn. 106 Ex 4128/10 kárný senát zjistil, že usnesením Okresního soudu v Tachově ze dne 21. 2. 2011, č. j. 11 Nc 2058/2008 - 5, byla nařízena exekuce proti povinnému P. H., nar. X, bytem T., Ž. 1720, k uspokojení pohledávky oprávněného Reprotisk, s. r. o. ve výši 29 279,70 Kč s příslušenstvím. Exekucí byl pověřen JUDr. B. K., soudní exekutor Exekutorského úřadu v Šumperku. Přípisem ze dne 23. 7. 2008 požádal soudní exekutor okresní soud o ustanovení opatrovníka povinnému, neboť jeho pobyt je hlášen na městském úřadě, ale skutečný pobyt není znám. Nebydlí, ani si nevyzvedává poštu na jiných známých adresách. Rodiče povinného podáním ze dne 1. 4. 2009 oznámili soudu, že syna neviděli od února 2006, trvalý pobyt má na adrese Městského úřadu v Tachově, Rokycanova 1. Nesouhlasili s ustanovením do funkce opatrovníků a žádali, aby jim nebyla zasílána žádná jeho korespondence.

Po smrti soudního exekutora byla usnesením Okresního soudu v Tachově ze dne 26. 1. 2010, č. j. 11 Nc 2058/2008 - 18, exekucí pověřena JUDr. J.W.

V žádosti o vyznačení právní moci tohoto usnesení soudní exekutorka exekučnímu soudu sdělila, že postupovala podle § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), a žádala o vyvěšení výzvy k vyzvednutí písemnosti a sdělení na úřední desce soudu, zastává-li soud právní názor, že tyto mají být vyvěšeny na úřední desce soudu. Podle výpisu živnostenského rejstříku ze dne 7. 6. 2010 bylo místo bydliště povinného zaznamenáno na adrese Ž. ulice 1720, T., a místo podnikání bylo uvedeno na adrese nám. Republiky 60, Tachov. Česká pošta sdělila dne 22. 6. 2010, že povinný si nepřebírá zásilky na adrese R. 1, ani na adrese Ž. 1720. Na posledně uvedené adrese jsou mu obyčejné zásilky vhazovány do domovní schránky, zapsané zásilky jsou oznamovány, ale tyto si nepřebírá. Exekuční příkaz na prodej movitých věcí vydala soudní exekutorka dne 29. 1. 2011. Z výpisu živnostenského rejstříku v ARES ze dne 3. 3. 2011 plyne, že místo bydliště povinného bylo v T., Ž. 1720, a místo podnikání bylo v Tachově, na náměstí Republiky 60.

Podle úředního záznamu ze dne 3. 3. 2011 sepsaného zaměstnanci soudní exekutorky bylo zjištěno mimo jiné, že tohoto dne byly na místě samém nalezeny dlouhé střelné zbraně a ve 13,45 hod. vykonavatel volal linku 158 se žádostí o zajištění střelných zbraní z důvodu vypjaté situace a výhrůžek od J. H., který sdělil, že bude-li zahájena mobiliární exekuce, tyto zbraně použije.

Ve spisu exekutorského úřadu je založen protokol o soupisu movitých věcí ze dne 3. 3. 2011. Podle tohoto protokolu podepsaného vykonavatelem M. H. byla ve 12,40 hod. zahájena domovní prohlídka a úkony mobiliární exekuce. Ve 13,39 hod. po nalezení zbraní byla volána policie se žádostí o asistenci při zabavování střelných zbraní. Ve 13,43 hod. volala policie vykonavatele H. Ten uvedl, že prozatím asistenci policie nepotřebuje z toho důvodu, že matka povinného dlužnou částku uhradí a k zabavení střelných zbraní nedojde. V 16,07 hod. pan J. H. bránil ve výkonu vykonavatelům po mobiliární exekuci. V 16,17 hod. přijela policie a v 17,26 hod. umožnil otec povinného vstup do místa výkonu s tím, že paní H. zaplatí dobrovolně k rukám vykonavatelů částku 35 000 Kč. V 17,28 hod. paní D. H. dobrovolně uhradila za povinného částku 35 000 Kč, o čemž obdržela pokladní doklad. Soupis movitého majetku nebyl proveden. Dále paní H. požádala o možnost splátek ve výši 5 000 Kč měsíčně. Podle protokolu trval úkon od 11,20 hod. do 17,58 hod.

Rozhodnutím Městského úřadu v Tachově ze dne 24. 7. 2006, č. j. 647/2006-OVV/OSČ, zrušil Městský úřad Tachov údaj o místu trvalého pobytu P. H., nar. X, na adrese T., Ž. 1720, a současně mu přidělil úřední adresu T., R. 1. Z odůvodnění rozhodnutí plyne, že povinnému zaniklo užívací právo odvozené z titulu rodinného práva poté, co trvale opustil společnou domácnost. Povinný se v místě bydliště nezdržoval 6 let, neměl tam osobní věci ani majetek a bydlí jinde, což bylo prokázáno i tím, že si písemnosti do vlastních rukou přebírá na jiné adrese.

Dne 15. 3. 2011 došlo ministru spravedlnosti podání Ing. J. H. se žádostí o přešetření protiprávního jednání, k němuž došlo dne 3. 3. 2011 při provádění exekuce prokazatelně jeho majetku.

Podle pověření, podepsaného kárně obviněnou dne 1. 4. 2010, byl M. T. jako zaměstnanec soudního exekutora JUDr. J. W. oprávněn ke všem jednoduchým úkonům souvisejícím s exekucí a další činností soudního exekutora. Dne 7. 7. 2011 podala kárně obviněná žádost Exekutorské komoře o zproštění mlčenlivosti, neboť hodlala podat stížnost na postup Policie České republiky.

V přílohách kárného žalobce jsou xerokopie vizitek zaměstnanců JUDr. J. W., v nichž je Bc. M. T. označen jako vykonavatel.

Podle úředního záznamu Policie ČR ze dne 3. 3. 2011 se policie na místo činu dostavila ve 12,32 hod. ve složení prap. B. a prap. H. Na místě byl zjištěn M. T., který na výzvu předložil průkaz exekutora č. 30, a M. H., který předložil průkaz exekutora č. 31. Ve věci byl kontaktován J. H., nar. X, trvale bytem Ž. 1720, T., kterému byla vysvětlena věc, na základě které provedou exekutoři exekuci. J. H. uvedl, že syn s rodinou nežije a že s ním nemají nic společného. Exekutoři poučili jmenovaného a jeho manželku o právech a možnosti podání žádosti o vyjmutí majetku z exekuce. Dále jim ke zhlédnutí předložili usnesení. Hlídka byla na místo samé vyslána podruhé téhož dne v 16,08 hod. Po příjezdu na místo bylo zjištěno od exekutorů, že J. H. při vystěhování věcí kladl odpor tím, že se s exekutory přetahoval o zabavený majetek při vynášení, a tím mařil provedení exekuce. Exekutoři byli následně manželi H. vykázáni, aby opustili byt, přivolali na místo policii, aby byla přítomna, jelikož budou muset přivolat zámečníka k odvrtání zámku.

Okresní soud v Tachově vydal dne 19. 5. 2011 ve věci sp. zn. 11 Nc 2058/2008 opravné usnesení, jímž opravil adresu povinného uvedenou v záhlaví usnesení o nařízení exekuce na správnou adresu: trvale bytem T., R. č. 1.

Dne 7. 3. 2011 podal Ing. J. H. trestní oznámení na zaměstnance exekutorky pro neoprávněné provedení exekuce a trestní oznámení na činnost dvou hlídek Policie České republiky.

V soudním spise se dále nacházejí úřední záznamy Policie České republiky o podání vysvětlení D. H. a Ing. J. H. ze dne 30. 3. 2011. Z xerokopií fotografií plyne, že zaměstnanci soudní exekutorky označili lovecké trofeje popiskami, kdy na jedné z nich bylo uvedeno datum 3. 3. 2011, a dále, že věc byla pojata do soupisu movitých věcí č. j. 106 EX 4128/10, pod položkou č. 37.

Z přípisu Policie ČR - Krajského ředitelství Plzeňského kraje ze dne 17. 1. 2012 bylo zjištěno, že trestní řízení vedené proti Bc. M.T. a M. H. jako zaměstnancům JUDr. J.W. je v současné době ve stadiu prověřování, kdy v termínu do 31. 1. 2012 bude započato zkrácené přípravné řízení proti podezřelým Bc. T. a H. pro přečin útisku podle § 177 odst. 1 trestního zákoníku spáchaný formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku.

U jednání kárného soudu byla vyslechnuta kárně obviněná, i její bývalí zaměstnanci Bc. M. T. a M. H., rodiče povinného D.H. a Ing. J. H. a členové hlídky Policie ČR prap. P. B. a prap. L. H. Kárný žalobce i kárně obviněná setrvali na svých stanoviscích. Kárný žalobce navrhoval, aby byla kárně obviněná uznána vinnou všemi třemi skutky uvedenými v návrhu na zahájení kárného řízení a aby jí bylo uloženo kárné opatření ve formě peněžité pokuty. Kárně obviněná navrhovala, aby byla skutků uvedených v návrhu na zahájení kárného řízení zproštěna.

III. Zhodnocení provedených důkazů

Na základě provedených důkazů vzal kárný senát za prokázané, že zaměstnanci kárně obviněné Bc. M. T. a M. H. prováděli v bytě rodičů povinného Ing. J. H. a D. H. sepisování a zajištění jejich movitých věcí, dokud matka povinného D. H. neuhradila na místě 35 000 Kč a nesjedнала splátkový kalendář ve výši 5 000 Kč měsíčně, a to přesto, že se povinný v tomto bytě nezdržoval a nenacházely se zde žádné jeho věci, přičemž zaměstnanci soudní exekutorky neměli žádný důvod se domnívat, že se jedná o byt povinného a že se zde jeho věci mohou nacházet. Přesto si do uvedeného bytu zjednali přístup prostřednictvím Policie ČR a přes odpor rodičů povinného jako obyvatelů bytu sepisovali a zajišťovali movité věci a nerespektovali skutečnost, že osoby, které měly věci u sebe, je odmítly vydat.

Kárný senát při posuzování skutku uvedeného v bodu 1) návrhu na zahájení kárného řízení vycházel především z výpovědí svědků Ing. J. a D. H., kteří podrobně popsali chování obou zaměstnanců soudní exekutorky. Tito svědci potvrdili, že oběma zaměstnancům předložili rozhodnutí Městského úřadu v Tachově o zrušení údaje o trvalém pobytu jejich syna, povinného P.H., a že jim sdělili, že syn u nich již 11 let

nebydlí. Tuto skutečnost potvrdili i svědci P.B. a L. H., kdy posledně uvedený svědek sdělil, že z evidence policie zjistil, že P. H. je 4 roky v celostátním pátrání, což řekl i vykonavatelům. Rovněž svědek Bc. M. T. uvedl, že jim rodiče povinného ukazovali rozhodnutí Městského úřadu v Tachově. Toto rozhodnutí nebrali zaměstnanci kárně obviněné v potaz, protože dnes má trvalý pobyt na městském úřadě kdekdo, a vyhýbá se tím exekuci. Z výpovědí všech uvedených svědků bylo prokázáno, že zaměstnanci soudní exekutorky si zjednali do bytu přístup za účasti policie, a že v bytě oblepovali věci a prováděli jejich soupis do té doby, než D. H. uhradila částku 35 000 Kč a domluvila si splátkový kalendář na zbytek dlužné částky. Svědci Bc. M. T. a M. H. sice popřeli, že by vyvíjeli nátlak na rodiče povinného, nicméně v tomto směru uvěřil soud Ing. J. H. a D.H. D.H. uvedla, že poté, co začali zaměstnanci exekutorky oblepovat movité věci v bytě, začal na ni pan H. působit v tom smyslu, že jí v bytě zůstane pouze stůl a židle, snubní prsteny. Dále jí řekl, že všechny potraviny, které má v mrazáku, naházejí do vany, případně je prodají sousedům na chodbě. Svědkyně dále uvedla, že vykonavatelé oblepili celý jejich majetek a připustili, že by mohli sebrat i lovecké psy. Slyšela rovněž, že svědek T. poté, co její manžel povolil oběma vykonavatelům vstup do bytu, telefonoval zamečnickovi, že jeho přítomnosti již není třeba. Vykonavatelé oblepili ledničku a pračku, a když vlezli i do jejich soukromých věcí, v situaci, kdy po celou dobu chodili v bytě v botách, svědkyně rezignovala a chtěla vše ukončit. Přistoupili proto s manželem na zaplacení částky 35 000 Kč a pod psychickým nátlakem podepsala dohodu, v níž se zavázala, že zbývající částku zaplatí v měsíčních splátkách. Svědci Bc. M. T. a M. H. popřeli, že by prováděli soupis movitých věcí. Připustili sice, že movité věci oblepovali, ale polepky si údajně připravili dříve. Věcem přiřazovali pořadová čísla a psali si je na zvláštní papír, což považovali za přípravné kroky k soupisu. Listina se sepsanými věcmi nebyla oficiálním soupisem movitých věcí.

Podle § 59 odst. 1 písm. c) exekučního řádu lze exekuci ukládající zaplacení peněžité částky provést prodejem věcí a nemovitostí. Exekuce prodejem movitých věcí je upravena v exekučním řádu pouze částečně v ustanoveních § 66 - 68. Podle § 69 exekučního řádu se použijí na provádění exekuce prodejem movitých věcí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu. Občanský soudní řád upravuje prodej movitých věcí v hlavě páté, v § 321 – § 332.

Podle § 325a o. s. ř., vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popř. uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.

Podle § 325b odst. 1 o. s. ř. povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny. Podle odst. 2 téhož ustanovení každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo k jiné místnosti povinného přístup.

Podle § 326 odst. 1 o. s. ř. soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej mimo dražbu. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

Podle § 326 odst. 2 o. s. ř. soud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány.

Podle § 11 vyhlášky č. 418/2001 Sb., nestanoví-li tato vyhláška jinak, použijí se pro postup exekutora při provádění jednotlivých způsobů exekuce přiměřeně ustanovení části deváté oddílu druhého až pátého vyhlášky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy.

Podle § 50 odst. 1 vyhlášky č. 37/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mohou být sepsány movité věci, které jsou v bytě, sídle, místě podnikání nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, jakož i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, jestliže byly současně vykonavateli odevzdány. Vykonavatel neseíše věci, o nichž je nepochybné, že na místo soupisu byly přineseny těmi, kdo jsou tam pouze na návštěvě. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

Podle § 55 odst. 1 téže vyhlášky, jsou-li věci povinného u někoho jiného a ten není ochoten je vydat, nesmí vykonavatel takové věci pojmout do soupisu. Podle odst. 2 téhož ustanovení, odepře-li někdo věc vydat nebo popře-li vůbec, že věc má, omezí se úkon na to, že se takové prohlášení pojme do protokolu. Kdo učinil takové prohlášení, podepíše protokol o úkonu.

Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že soupis může být proveden v bytě nebo sídle povinného, v místě jeho podnikání nebo v jiné místnosti povinného, jakož i všude jinde (na každém jiném místě), kde má povinný umístěny své věci. Věcmi povinného se tu rozumí i věci, které povinný má ve společném jmění se svým manželem nebo zaniklém společném jmění se svým manželem (rozvedeným nebo zemřelým manželem), které dosud nebylo vypořádáno.

Bytem se rozumí soubor místností (popř. jednotlivá místnost), které jsou podle pravomocného rozhodnutí stavebního úřadu určeny k trvalému bydlení. O byt povinného jde při provedení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí tehdy, jestliže byt užívá nejen na základě vlastnického práva, práva odpovídajícího věcnému břemeni, práva nájmu bytu (společného nájmu bytu se svým manželem nebo jinými osobami) nebo práva podnájmu bytu, ale i z dalších důvodů, např. jako člen společné domácnosti vlastníka (spoluvlastníka) bytu nebo domu nebo nájemce bytu nebo po dohodě s ním, na základě výpůjčky, popř. bez právního důvodu nebo protiprávně. Předpokladem ovšem vždy je to, že povinný byt skutečně užívá (zdržuje se v něm s úmyslem zdržovat se trvale) a že v něm má proto umístěny své věci. I když je povinný vlastníkem (spoluvlastníkem) nebo nájemcem (společným nájemcem) bytu, nejde z pohledu provedení výkonu rozhodnutí

prodejem movitých věcí o jeho byt, jestliže byt ve skutečnosti neužívá (např. proto, že se z bytu odstěhoval), jestliže osoby bydlící v bytě jen navštěvuje, jestliže v bytě pouze příležitostně přespává a v jiných obdobných případech.

Místem podnikání povinného se pro účely provedení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí rozumí každé místo, v němž fyzická nebo právnická osoba, která je podnikatelem, vykonává svou podnikatelskou činnost. Není samo o sobě rozhodující, zda a jaký právní titul má k užívání tohoto místa, ale to, že na určitém místě skutečně provozuje svou podnikatelskou činnost a že z tohoto důvodu v něm má umístěny své věci.

„Jinou místností“ povinného se rozumí při provedení výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí podnájem části bytu, nájem nebo podnájem nebytových prostorů nebo stavby (části stavby), jakož i jiné užívání těchto objektů (jejich částí), přičemž nezáleží na tom, zda se zakládá na právním důvodu nebo zda k němu povinný nemá právní důvod, popřípadě zda je užívá protiprávně. Nezbytným předpokladem ovšem je, že takovou „jinou místnost“ skutečně užívá a že ji užívá sám nebo, jde-li o fyzickou osobu, s členy své domácnosti (§ 115 občanského zákoníku).

Na jiném místě může být soupis proveden tehdy, má-li povinný své věci umístěny na pozemku (části pozemku), jehož je vlastníkem (spoluvlastníkem) nebo který jinak užívá (bez ohledu na to, zda na základě právního důvodu nebo bez právního důvodu), ve skladišti jiné osoby, na lodi, v letadle apod. Osobní prohlídka povinného (§ 325a o. s. ř.) může být provedena všude, kde bude zastížen, tedy nejen v bytě, v místě jeho podnikání nebo v jiné jeho místnosti, ale i na ulici, v restauraci, v divadle, na pracovišti apod.

Z uvedeného je zřejmé, že v konkrétní věci může být (a také často bývá) obtížné zjistitelné, zda jde o byt povinného. Soud při šetření, zda jde o byt povinného, vychází z vnějšího označení bytu, z informací osob bydlících v bytě nebo v jeho sousedství nebo poskytnutých vlastníkem objektu, z údajů evidence o trvalém pobytu povinného a z jiných obdobných údajů. Vstoupí-li vykonavatel za účelem soupisu do bytu nebo zjedná-li si do něj přístup, usuzuje na to, zda jde o byt povinného, též z listin, které se v bytě nacházejí (zda jde o listiny zřejmě patřící povinnému), neboť i tyto a jim podobné doklady vypovídají o tom, zda povinný byt užívá. Jestliže ani z dokladů nalezených v bytě nelze dovodit, že byt povinný užívá, není možné uzavřít, že by šlo o byt povinného, a v bytě nemůže být proveden soupis věcí. Obdobně to platí při zjišťování, zda jde o sídlo povinného, o místo podnikání povinného nebo o jeho jinou místnost, a pro závěr, zda v nich smí být proveden soupis.

Povinný má právní povinnost umožnit přístup do svého bytu, sídla, místa podnikání, „jiné místnosti“ a na ostatní místa, kde má umístěny své věci, aby soud mohl provést jejich soupis (§ 325b odst. 1 o. s. ř.). Jestliže tuto povinnost nesplní, např. odmítne otevřít dveře svého bytu, brání vstupu vykonavatele do bytu apod., soud si zjedná přístup na místo, kde má být proveden soupis, a to i s překonáním případného odporu povinného. Jestliže přístup na místo soupisu vyžaduje otevření dveří, přibere k otevření zámku zámečníka. Po skončení soupisu musí být dveře opět zamčeny a klíče od zámku je třeba předat povinnému (členům jeho domácnosti); není-li to možné, soud povinného vyrozumí, kde si může klíče od zámku od dveří vyzvednout.

Jsou-li byt povinného, jeho sídlo, místo jeho podnikání nebo jiná jeho místnost umístěny v objektu domu (domu nebo jiné stavby, bytu, nebytovém prostoru apod.), jehož vlastníkem, nájemcem nebo z jiného důvodu uživatelem je třetí osoba, má tato osoba právní povinnost strpět, aby soud mohl v prostorách povinného provést soupis. Uvedenou právní povinnost má třetí osoba ovšem jen tehdy, jde-li skutečně o byt, sídlo, místo podnikání nebo jinou místnost, které patří ve výše uvedeném smyslu povinnému, tj. které povinný skutečně užívá, a to sám, popř. jde-li o fyzickou osobu, se členy své domácnosti. Nájemce nebo vlastník např. není povinen strpět provedení soupisu ve svém bytě (nebytovém prostoru), jestliže, jde-li o fyzickou osobu, s ním povinný nežije ve společné domácnosti a ani sám (se členy své domácnosti) v něm neužívá žádnou místnost; má-li však v takovém bytě (nebytovém prostoru) pro sebe vyhrazenou místnost, je nájemce nebo vlastník bytu (nebytového prostoru) vždy povinen strpět, aby v místnosti povinného byl proveden soupis, i kdyby povinný nebyl při soupisu v místnosti zastižen. V případě, že třetí osoba uvedenou povinnost nesplní, např. odmítne otevřít svůj dům nebo byt, je soud oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup. Vyžaduje-li přístup k bytu nebo jiné místnosti povinného otevření dveří, přibere soud k otevření zámku zámečníka (bližší viz Kůrka, V., Drápal, L. Výkon rozhodnutí v soudním řízení. Praha: Linde, 2004, str. 488 a násl.).

Kárný senát shrnuje, že bytem povinného při exekuci prodejem movitých věcí, je byt, který povinný užívá na základě vlastnického práva, práva odpovídajícího věcnému břemeni, práva nájmu bytu nebo práva pronájmu bytu, nebo i z dalších důvodů, např. jako člen společné domácnosti vlastníka (spoluvlastníka) bytu nebo domu nebo nájemce bytu nebo po dohodě s ním, na základě výpůjčky, popř. bez právního důvodu nebo protiprávně. Předpokladem je vždy to, že povinný byt skutečně užívá (zdržuje se v něm s úmyslem zdržovat se zde trvale) a že v něm má proto umístěny své věci.

Možností provádět exekuci prodejem movitých věcí na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, nelze rozumět zcela libovolné místo. Může jít o různá místa vlastněná či užívaná povinným, nemůže se však jednat o byt jiné osoby, který nelze považovat za byt povinného, tedy za byt užívaný povinným. Pokud se nacházejí věci povinného u někoho jiného, lze je učinit předmětem exekuce prodejem movitých věcí jen tehdy, pokud je taková osoba dobrovolně vydá.

Z provedených důkazů vzal kárný senát za prokázané, že byt v T., na ulici Ž. 1720, nebyl bytem povinného; nebyl totiž bytem, kde se povinný zdržuje. Nebyl rovněž ani jinou místností povinného, v níž by povinný měl své věci uskladněny. Z hlediska způsobilosti bytu být objektem, v němž je možno provést úkony mobiliární exekuce, byl tento byt bytem cizích osob. Nebylo prokázáno ani to, že by povinný měl v tomto bytě své věci.

Kárně obviněná i její zaměstnanci vyslovili názor, že postupovali oprávněně a neporušili žádný právní předpis. Svá tvrzení opírali o to, že vycházejí ze zásady, že musí mít alespoň dva písemné podklady, z nichž mohou dovozovat skutečnost, že se povinný v objektu zdržuje. V této konkrétní věci považovali za rozhodné skutečnosti usnesení o nařízení exekuce, v němž byla uvedena tato adresa povinného, výpis ze živnostenského

rejstříku ze dne 3. 3. 2011, v němž rovněž byla uvedena jako adresa bydliště povinného v ulici Ž. 1720, a přípis České pošty, který podle jejich názoru nevyvrátil, že se na adrese Ž. 1720 v T. povinný zdržuje. Kárný senát jejich přesvědčení nesdílí. Lze sice připustit, že hlášené místo trvalého pobytu povinného spolu s případnými výpověďmi svědků jistě představují výchozí informace opodstatňující prohlídku takového bytu. Před přistoupením k vlastnímu soupisu v bytě třetí osoby je však zapotřebí ověřit, že se povinný v bytě skutečně zdržuje, užívá ho, a proto v něm má umístěny své věci. Pokud se prostřednictvím věcí, listin umístěných v bytě nepodaří prokázat a s jistotou usoudit, že povinný byt skutečně užívá, nejde o byt povinného a nelze sepsat žádné věci, ledaže by snad došlo k dobrovolnému vydání věcí povinného tím, o jehož byt jde. K tomu nutno dále uvést, že i ve spise exekutorského úřadu je založena žádost předchozího exekutora o ustanovení opatrovníka povinnému z důvodu, že jeho pobyt není znám. Z přípisu České pošty lze zjistit pouze to, že si povinný na uvedené adrese nepřebírá zásilky. I kdyby snad tyto důkazy zaměstnancům exekutorky postačovaly k závěru, že jde o byt povinného a že se v něm povinný zdržuje, celá situace se změnila v okamžiku, kdy rodiče povinného předložili zaměstnancům exekutorky rozhodnutí Městského úřadu v Tachově o zrušení údaje o trvalém pobytu povinného. Tehdy již museli mít postaveno najisto, že byt v ulici Ž. 1720 není bytem povinného. Poté, co rodiče povinného zaměstnavatelům sdělili, že povinný u nich již 11 let nebydlí, že tam nemá žádné věci, a poté, co sdělil svědek H., příslušník policie, která na místě samém zasahovala, že na povinného je již 4 roky vydán zatykač, měli zaměstnanci soudní exekutorky již najisto postaveno, že povinný se v bytě nezdržuje, resp. neměli dostatečné množství podkladů pro opačný závěr. Nebylo prokázáno, a svědci H. a Bc. T. ani netvrdili, že by činili předběžné šetření, např. u sousedů v domě rodičů povinného, nebo že by našli v bytě např. listinné důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že se povinný na této adrese zdržuje. Za této situace mohli zaměstnanci soudní exekutorky dále pokračovat ve svých úkonech jen v případě, že by bylo zjištěno, že se na uvedené adrese nacházejí věci povinného, a že tyto věci jsou rodiče povinného ochotni dobrovolně vydat. Nic takového však prokázáno nebylo. Rozhodně nelze souhlasit s tvrzením kárně obviněné a svědků Bc. M. T. a M. H., že to měli být rodiče povinného, kteří měli prokazovat, že nejde o věci povinného a že jsou to jejich vlastní věci. Jestliže se totiž zaměstnanci exekutorky nacházeli v bytě, jenž povinnému nepatřil, a nebylo prokázáno ani to, že se v bytě zdržoval, a nešlo ani o jiný objekt, v němž by měl své věci, neexistovala žádná povinnost na straně rodičů povinného, která by se vázala na exekuci prodejem movitých věcí povinného. Zaměstnanci soudní exekutorky byli za stávající situace povinni opustit byt a žádné další úkony v něm nečinít. To se ovšem nestalo a zaměstnanci exekutorky začali oblepovat věci v bytě rodičů povinného; přitom je vysoce nepravděpodobné, že by se byt jen na okamžik mohli za tak vyhroceného stavu, který v bytě nastal, domnívat, že např. lovecké trofeje, zbraně či lovečtí psi, mohli být věcmi povinného a že by jim je snad rodiče povinného hodlali dobrovolně vydat. To vše vedlo k závěru, že úkony mobiliární exekuce byly prováděny v cizím objektu a byly omezovány jiné osoby než povinný, což nakonec vyústilo k zaplacení částky 35 000 Kč matkou povinného, která rozhodně peníze nevydala dobrovolně, jak vyplývá z její výpovědi, ale naopak. Z tohoto pohledu již není nikterak rozhodné, zda byl sepsán formálně protokol o soupisu movitých věcí. Podstatné je to, že označování věcí nálepkami a jejich sepisování byly úkony, které zaměstnanci exekutorky v bytě nebyli oprávněni vykonávat, a které nakonec vedly k nedobrovolnému plnění povinnosti za povinného a postihly tedy jinou osobu než povinného.

Kárný senát dospěl k závěru, že při výkonu mobiliární exekuce byla porušena povinnost uvedená v § 36 odst. 3 exekučního řádu, podle něhož nelze vést exekuci proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, povinnost uvedená v § 58 odst. 1 exekučního řádu, podle něhož lze exekuci provést jen způsoby uvedenými v tomto zákoně, a v neposlední řadě povinnost uvedená v článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož lze státní moc uplatňovat v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Na základě shora uvedeného je rovněž nepochybné, že došlo k porušení § 325a, § 326 odst. 2 o. s. ř. a § 55 vyhlášky č. 37/1992 Sb. ve spojení s § 11 vyhlášky č. 418/2011 Sb. Kárný senát uzavřel, že skutek uvedený v návrhu na zahájení kárného řízení pod bodem 1) se ve výše uvedeném rozsahu stal.

Pokud jde o skutek uvedený v bodu 2) návrhu na zahájení kárného řízení, zkoumal kárný senát, zda protokol o soupisu movitých věcí sepsaný dne 3. 3. 2011 na místě samém vykonavatelem M. H. a podepsaný oběma zaměstnanci kárné obviněné, dostál zákonným podmínkám uvedeným v § 2 vyhlášky č. 418/2011 Sb. Podle citovaného ustanovení o každém úkonu provedeném v rámci exekuční činnosti sepíše exekutor protokol. Byl-li úkon učiněn v písemné formě a listina, v níž je úkon zachycen, je založena do spisu, protokol se nevyhotovuje. V protokolu se uvede a) označení exekutorského úřadu a spisová značka, b) označení oprávněného a povinného, c) místo, čas a předmět úkonu, d) jména a příjmení zaměstnanců exekutora, kteří se zúčastnili úkonu, jména a příjmení přítomných účastníků a jejich zástupců a jména a příjmení dalších osob, které byly při úkonu přítomny, pokud bylo možno zjistit jejich totožnost, e) stručné vyličení průběhu úkonu, zejména obsah návrhů, které byly při něm podány.

Kárný senát dospěl k závěru, že protokol o soupisu věcí ze dne 3. 3. 2011 výše uvedeným požadavkům nedostál. Již z délky úkonu, která je z tohoto protokolu patrná, tj. od 11,20 hod. do 17,28 hod., je zřejmé, že objektivně nemohly být zachyceny všechny rozhodné skutečnosti, které se na místě samém odehrály. Byť vyhláška hovoří o stručném vyličení průběhu úkonu, je nesporné, že protokol by měl, i když stručně, zachytit skutečnosti pro průběh exekuce rozhodné. Za podstatnou lze zcela jistě považovat skutečnost, spočívající v předložení rozhodnutí Městského úřadu v Tachově o zrušení údaje trvalého pobytu povinného a tvrzení jeho rodičů, že povinný na této adrese 11 let nebydlí. Rovněž zde není zaznamenána skutečnost, kterou sdělil zaměstnancům exekutorky člen policejní hlídky o tom, že 4 roky je na povinného P. H. vydán zatykač. Podstatné je i to, že movité věci v bytě manželů povinného byly označovány nálepkami, v nichž byl uveden den soupisu, spisová značka věci a pořadové číslo, pod níž byla věc zapsána do soupisu, který sice vykonavatelé formálně nepovažovali za protokol o soupisu movitých věcí, fakticky však takto označené věci sepisovali na zvláštní papír, což se z pohledu třetích osob nemohlo jevit jinak než jako soupis movitých věcí. V protokolu není uvedeno, proč bylo sepisování věcí přerušeno, zda a proč došlo k odstranění nálepek z movitých věcí. Není zde uvedeno ani to, proč vůbec došlo k oblepování movitých věcí, z jakých důvodů zaměstnanci soudní exekutorky považovali za věci povinného věci jeho rodičů, proč v situaci, kdy neměli najisto postaveno, že se povinný v bytě zdržuje, přistoupili k uvedeným úkonům, a zda rodiče povinného, šlo-li by o věci povinného, uvedené věci předali k zajištění dobrovolně. Lze tedy uzavřít, že protokol o soupisu movitých věcí nenasvědčuje situaci na místě samém, neboť v něm nejsou sepsány podstatné

skutečnosti rozhodné i pro případné přezkoumání tohoto úkonu zaměstnanců soudní exekutorky. Konstatování protokolu o tom, že ve 12,40 byla zahájena domovní prohlídka a úkony mobiliární exekuce, a tvrzení, že soupis movitého majetku nebyl proveden, je pro průběh úkonu, jak byl prokázán, zcela nedostačující. Kárný senát uzavřel, že v tomto rozsahu se skutek uvedený v bodu 2) návrhu na zahájení kárného řízení stal.

Kárný senát naopak neshledal, že stal skutek, který je uveden v bodu 3) návrhu na zahájení kárného řízení. Zaměstnanec soudní exekutorky Bc. M. T. byl od 1. 4. 2010 zaměstnancem soudní exekutorky a podle pověření z téhož dne byl oprávněn ke všem jednoduchým úkonům souvisejícím s exekucí a další činností soudní exekutorky. Kvalifikační zkoušku pro zařazení do pozice vykonavatele složil dne 11. 4. 2011.

Soudní exekutorce bylo kladeno za vinu jednak to, že umožnila tomuto zaměstnanci se označovat za vykonavatele, a jednak že mu umožnila vůči třetím osobám provádět úkony, které lze svěřit pouze vykonavateli exekutora. Kárný žalobce předložil xerokopii vizitky, na níž je Bc. M. T. označen jako vykonavatel. Kárně obviněná spáchání tohoto skutku popřela a uvedla, že Bc. M. T. byl na místo vyslán pouze za účelem prověření, zda se na adrese Ž. 1720, T. zdržuje povinný. Jakmile nabyl důvodné podezření, že tomu tak je, další úkony nečinil a neprodleně přivolal na místo vykonavatele M. H. Veškeré další úkony včetně prohlídky bytu vykonával vykonavatel, resp. Bc. M. T. pod jeho dohledem. Připustila, že administrativní oddělení zadalo zakázku na vizitky pracovníků; nicméně její zaměstnanci měli průkazky soudního exekutora, jimiž se při úkonech prokazovali. Předložila průkaz Bc. M. T. č. 30, na němž je vyznačena funkce asistenta. Z výpovědi všech svědků vyplynulo, že Bc. M. T. se na místě samém prokazoval právě tímto průkazem č. 30 a tato skutečnost je potvrzena i úředním záznamem Policie ČR ze dne 3. 3. 2011. Svědek Bc. M. T. připustil, že vizitky měl, ale nepoužíval je. Na místě samém, když už byl výkon ukončen, předal vykonavatel M. H. svoji vizitku rodičům povinného, kteří trvali na tom, aby jim Bc. M. T. vizitku dal také. Uvedenou vizitku jim dal, nicméně se jí neprokazoval.

Svědkyně D. H. nepotvrdila, že by Bc. M. T. do příchodu jejího manžela ve věci činil nějaké úkony. Do bytu ho pustila dobrovolně, protože prokázal, že jde vykonávat exekuci. Svědkyně u jednání uvedla, že v době, kdy byl Bc. T. v bytě sám, tak jí odhodil věci ze stolu, položil si tam svoje papíry a čekal na manžela. Svědci Bc. T. a M. H. tvrdili, že poté, co přišli do bytu společně, veškeré úkony prováděl Bc. M. T. na pokyn vykonavatele a pod jeho dohledem. Za této důkazní situace dospěl kárný senát k závěru, že nebylo prokázáno, že se stal skutek uvedený pod bodem 3) návrhu na zahájení kárného řízení.

IV. Kárná odpovědnost soudní exekutorky

Kárné provinění soudního exekutora je vymezeno v § 116 odst. 2 exekučního řádu ve znění pozdějších předpisů, jako závažné nebo opětovné a) porušení jeho povinností stanovených právním předpisem anebo usnesením Komory nebo b) narušení důstojnosti exekutorského povolání jeho chováním.

Kárný senát již ve svém rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 - 181, vyslovil, že „ne každé porušení povinností stanovených právním předpisem nebo usnesením Exekutorské komory bude kárným proviněním. Stěžejní otázkou je posouzení závažnosti porušení povinností, jejíž hodnocení závisí na všech okolnostech konkrétního případu. Závažnost porušení povinností se proto určuje významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za nichž byl čin spáchán, osobou kárně obviněného, mírou zavinění a jeho pohnutkou. Bude třeba přihlížet i k tomu, že případná újma způsobená chybným postupem exekutora může být v mnoha případech ireverzibilní, neboť náhrada škody formou uvedení v předešlý stav (naturální restituce) je pro škody vzniklé v exekučním řízení podle § 57 exekučního řádu vyloučena, a lze se tedy domáhat jen finančního odškodnění. Kárný senát souhlasí s názorem, že kárné řízení proti exekutorům se nemůže stát prostředkem sjednocování exekuční judikatury a nemůže nabrazovat věcný soudní přezkum rozhodnutí exekutorů, k němuž jsou příslušné soudy v jiném řízení, a to na základě systému opravných prostředků, které upravuje jak exekuční řád, tak i občanský soudní řád. Nemíni rovněž soudní exekutory postihovat za jejich právní názory. Nicméně, je-li podán návrh na zahájení kárného řízení proti soudnímu exekutorovi, je kárný soud povinen posoudit, zda skutky, v nichž je kárné obvinění spatřováno, zakládají kárnou odpovědnost či nikoliv. Kárný senát je přesvědčen, že soudní exekutor by měl být kárně odpovědný za své excesivní přehmaty, pod něž lze jistě podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem“.

Judikatura kárných senátů vychází z toho, že musí jít o zaviněné jednání, což znamená, že zavinění je nezbytné pro naplnění jakékoliv skutkové podstaty kárného provinění. Chybí-li zavinění, nenastává kárná odpovědnost.

Z pohledu trestního práva hmotného je zavinění vnitřní psychický vztah člověka k určitým skutečnostem, jež zakládají trestný čin, ať již vytvořeným pachatelem nebo objektivně existujícím bez jeho přičinění již v době činu. Pojem zavinění tvoří složka vědění (intelektuální nebo též představová) a složka volní (vyjadřující různý stupeň zaměření pachatele k porušení nebo ohrožení chráněného zájmu). Rozlišují se dvě formy zavinění, a to úmysl (přímý a nepřímý) a nedbalost (vědomá či nevědomá). Zavinění se musí vztahovat v podstatě na všechny skutečnosti, které jsou znakem skutkové podstaty trestného činu. O zavinění úmyslné jde tehdy, jestliže pachatel věděl, že způsobem uvedeným v trestním zákoně poruší nebo ohrozí nebo alespoň může porušit nebo ohrozit zájem chráněný trestním zákonem, a chtěl takové porušení nebo ohrožení způsobit – úmysl přímý, nebo věděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn – úmysl nepřímý.

O zavinění z nedbalosti jde tehdy, jestliže pachatel věděl, že může způsobem v trestním zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný trestním zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí – tzv. nedbalost vědomá, nebo nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům o tom vědět měl a mohl – tzv. nedbalost nevědomá.

Pro posouzení dané věci se muselo zjistit, zda soudní exekutorka zaviněně porušila povinnosti uvedené v jednotlivých skutcích kárného návrhu. U skutků vymezených v bodě 1) a 2) návrhu na zahájení kárného řízení bylo kárně obviněné kladeno za vinu porušení řady povinností, které se ovšem vztahovaly přímo a bezprostředně k místu, v němž se realizovala exekuce prodejem movitých věcí, tj. v Ž. ulici 1720 v T., v bytě rodičů povinného Ing. J. H. a D. H. V tomto bytě však soudní exekutorka nebyla, resp. je najiisto postaveno, že v něm nebyla v době od 11,20 hod. do 17,28 hod. dne 3. 3. 2011. Na místě samém tedy soudní exekutorka žádnou povinnost nemohla porušit a ani neporušila.

V obou skutcích použil kárný žalobce v návrhu na zahájení kárného řízení formulaci, že se kárně obviněná dopustila porušení těchto povinností „prostřednictvím“ svých zaměstnanců Bc. M. T. a M. H. Návrh na zahájení kárného řízení v obou skutcích tedy tvrdí, že soudní exekutorka v nich vyjmenované povinnosti porušila, nicméně netvrdí, že by je porušila sama, ale že je porušila prostřednictvím někoho jiného. Porušení povinností prostřednictvím někoho jiného navozuje z hlediska trestního práva úvahu o tzv. nepřímém pachateli, jímž je ten, kdo úmyslně užije ke spáchání trestného činu jinou osobu jako „živý nástroj“. Tato osoba sama nejedná nebo nejedná zaviněně, přesněji řečeno nejedná zaviněně ve formě zavinění požadovaného pro ten který čin. Trestní zákoník upravuje pojem nepřímého pachatele v § 22 odst. 2, podle něhož je nepřímým pachatelem ten, kdo k provedení činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná (blíže viz Jelínek, J. a kol. Trestní právo hmotné. 2. vydání. Praha: Leges, 2010, str. 289 a násl.). Blízkost těchto úvah je do určité míry dána vázaností zaměstnanců pracovní právním vztahem k soudní exekutorce, nicméně je nepochybné, že o takovou situaci v posuzované věci nešlo. Jakkoliv úvaha o nepřímém pachateli přísluší oboru trestního práva, vychází návrh na zahájení kárného řízení při použití pojmu „prostřednictvím“ z toho, jakoby o takovou situaci šlo. Aniž by kárný senát blíže rozebíral součinnost a účastenství podle trestního zákoníku, dospěl k závěru, že i pro kárnou odpovědnost soudní exekutorky v dané věci platí, že porušení povinností, k nimž u obou skutků došlo, musí být v příčinné souvislosti s nějakým porušením povinností soudní exekutorky, přičemž tato příčinná souvislost musí být pokryta jejím zaviněním. Protože soudní exekutorka na místě samém vůbec nebyla a povinnosti v návrhu uvedené neporušila, musela by zde existovat nějaká jiná povinnost, kterou soudní exekutorka porušila ve vztahu k žalovaným skutkům. Taková vazba mezi jednáním či opomenutím soudní exekutorky a spáchanými skutky nebyla zjištěna.

Soudní exekutorka ve svých písemných podáních uváděla, že oba zaměstnanci byli na místo samé vysláni, nicméně u jednání, v němž se probírala činnost exekutorského úřadu, vyšlo najevo, že její zaměstnanci šli na místo samé nikoliv na základě přímého pokynu kárně obviněné, ale autonomně. Kárný spis exekutorského úřadu se přiděluje právnímu asistentu, což jsou většinou osoby s právnickým vzděláním, které mají spis na starosti a po jeho zpracování dávají pokyn, kde se exekuce provede. Nebylo prokázáno, že by soudní exekutorka vydala nějaký speciální pokyn svým zaměstnancům, jak mají ve věci postupovat, nebo že je svojí aktivitou či nějakým utvrzováním nabádala k tomu, že mají postupovat určitým způsobem.

Kárný senát tedy nezjistil, že soudní exekutorka, která na místě samém nemohla a ani neporušila žádnou právní povinnost, věděla a chtěla, aby její zaměstnanci vykonávali exekuční činnost v rozporu se zákonem, anebo že by s takovým výkonem exekuční

činnosti byla alespoň srozuměna. V úvahu poté přicházelo zavinění soudní exekutorky ve formě nedbalosti, nicméně této úvaze bránila formulace obou skutků v návrhu na zahájení kárného řízení. Uvedl-li kárný žalobce pouze to, že soudní exekutorka porušila povinnosti stanovené zákonem „prostřednictvím“ svých zaměstnanců, a dále se omezil na posouzení jejich jednání, nevytvořil formulací žalobních skutků možnost úvahy o nedbalostním jednání či opomenutí soudní exekutorky, tedy, že soudní exekutorka věděla, že její zaměstnanci poruší svou činností povinnosti při výkonu exekuční činnosti a bez přiměřených důvodů spoléhala, že se tak nestane, nebo nevěděla, že její zaměstnanci tuto činnost provádějí v rozporu se zákonem, ale vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům to vědět měla a mohla. Nebylo-li zjištěno jednání či opomenutí soudní exekutorky, které by bylo v příčinné souvislosti s porušením povinností jejich zaměstnanců, nelze za tohoto stavu uvažovat o jejím zavinění ve vztahu k žalovaným skutkům, a to ani ve formě nevědomé nedbalosti. Kárný senát tedy uzavřel, že ve vztahu ke skutkům uvedeným v bodu 1) a 2) návrhu na zahájení kárného řízení tak, jak byly formulovány, nebylo prokázáno žádné zaviněné závažné či opětovné porušení povinností samotné soudní exekutorky.

Kárný senát nezpochybňuje, že exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny úkoly potřebné k řádnému výkonu exekuční činnosti a že zaměstnanci exekutora vykonávají činnost jménem exekutora. Exekuční řád nepředpokládá osobní výkon svěřených pravomocí přímo exekutorem. Exekutor je podle § 52 odst. 2 exekučního řádu oprávněn vykonávat všechny úkony, které občanský soudní řád a další právní předpisy jinak svěřují při provedení výkonu rozhodnutí soudu, soudci, vykonavateli nebo jinému zaměstnanci soudu. Prováděním těchto úkonů v rámci příslušných ustanovení exekučního řádu může exekutor pověřit kromě exekutorského kandidáta a exekutorského koncipienta i další své zaměstnance. Kárný senát nezpochybňuje ani to, že exekutor je za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem, kárně odpovědný, nicméně i kárná odpovědnost má své meze. Je limitována zaviněným závažným či opětovným porušením povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Exekutorské komory nebo narušením důstojnosti exekutorského povolání chováním exekutora. Kárný senát uzavřel, že předpokladem kárné odpovědnosti soudních exekutorů je zaviněné závažné nebo opětovné porušení povinností ve vztahu ke skutku, který je předmětem návrhu na zahájení řízení. Z formulace žalovaného skutku musí vyplývat, které právní povinnosti porušil sám soudní exekutor. Nelze-li z formulace žalovaného skutku dovodit porušení povinností samotného soudního exekutora, nelze založit ani jeho kárnou odpovědnost. Tato premisa nebyla u skutku pod bodem 1) a 2) návrhu na zahájení kárného řízení splněna. Nelze přehlédnout ani to, že proti Bc. M. T. a M. H. bylo do 31. 1. 2012 započato zkrácené přípravné řízení pro přečin útisku podle § 177 odst. 1 trestního zákoníku spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku.

Jakkoliv se nabízí úvaha v tom smyslu, že zaměstnanci soudní exekutorky nebyli dostatečně proškoleni pro výkon exekuční činnosti, příp. že selhala kontrolní činnost soudní exekutorky atp., nelze v situaci, kdy skutky nebyly tomu odpovídajícím způsobem formulovány, její kárnou odpovědnost dovozovat. Kárný senát sice není vázán právním posouzením skutku, je však vázán skutkem samotným, který nemůže měnit.

Kárný senát shrnuje, že předpokladem kárné odpovědnosti soudních exekutorů podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu je zaviněné závažné nebo opětovné porušení jejich povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem nebo usnesením Exekutorské komory, které musí být v příčinné souvislosti se skutkem, který je předmětem návrhu na zahájení kárného řízení. Nelze-li z formulace žalovaného skutku zjistit, které povinnosti soudní exekutor porušil a jakým způsobem, nelze založit ani jeho kárnou odpovědnost.

Kárný senát shledal, že skutky uvedené pod bodem 1) a 2) návrhu na zahájení kárného řízení se staly v tom smyslu, že při výkonu exekuční činnosti povinnosti tam uvedené porušili zaměstnanci soudní exekutorky; neshledal však v rámci kárnou žalobou popsáných skutků žádné okolnosti a skutečnosti, které by nasvědčovaly kárné odpovědnosti soudní exekutorky ve smyslu zaviněného závažného či opětovného porušení povinností stanovených právním předpisem či usnesením Exekutorské komory. Proto kárně obviněnou zprostil u skutku 1) a 2) návrhu na zahájení kárného řízení, neboť nebylo prokázáno, že kárně obviněná tyto skutky spáchala. Kárný senát zprostil kárně obviněnou návrhu na zahájení kárného řízení i ve vztahu ke skutku uvedenému pod bodem 3) návrhu na zahájení kárného řízení, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž byla kárně obviněná stíhána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2012

JUDr. Marie Turková
předsedkyně kárného senátu